

UZASADNIENIE

Sąd ustalił, co następuje:

Do Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie wpłynął wniosek skazanego R. W. o wydanie wobec niego wyroku łącznego, obejmującego prawomocne skazania w sprawach VII K 297/14 Sądu Rejonowego Chełmnie – Zamiejskowy VII Wydział Karny w Wąbrzeźnie i VIII K 1567/10 Sądu Rejonowego w Toruniu.

Działając na podstawie art. 570 kpk z urzędu, Sąd ustalił w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego, na podstawie informacji o skazanym z Krajowego Rejestru Karnego wynika, że skazany R. W. poza wyrokami wskazanymi we wniosku o wydanie wyroku łącznego złożonymi w niniejszej sprawie, w latach 2003 – 2014 został sześciokrotnie skazany prawomocnymi wyrokami, a mianowicie:

1/ wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia **23 maja 2003r.**, wydanym w sprawie sygn. akt VIII K 487/03, za przestępstwo popełnione w dniu **22 czerwca 2002 roku** z art. 270 § 1 kk w zb. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 297 § 1 kk w zw. z art. zb. z art. 284 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk na karę 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie zawieszono na okres 3 lat próby, a następnie postanowieniem z 26 czerwca 2005 roku zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary oraz karę 10 stawek dziennych grzywny w wysokości 10 złotych każda, którą wykonano 22 grudnia 2003r.,

2/ wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia **22 marca 2005r.**, wydanym w sprawie o sygn. akt VIII K 724/04, za przestępstwa popełnione:

a/ **w okresie od sierpnia 2001 roku do 31 sierpnia 2004 roku** z art. 207 § 1 kk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

b/ **w okresie od sierpnia 2001 roku do 14 września 2004 roku** z art. 207 § 1 kk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

c/ **w okresie od sierpnia 2001 roku do 27 kwietnia 2004 roku** z art. 197 § 1 kk w zw. z art. 12 kk na karę 1 roku pozbawienia wolności,

przy czym na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk orzeczono karę łączną 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie zawieszono na okres 3 lat próby, a następnie postanowieniem z 30 stycznia 2007 roku zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary,

3/ wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia **17 lutego 2011r.**, wydanym w sprawie o sygn. akt VIII K 1567/10, za:

a/ ciąg przestępstw popełnionych w okresach: **od 15 grudnia 2006 roku do 30 czerwca 2007 roku i od 1 października 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku** z art. 209 § 1 kk na karę 7 miesięcy pozbawienia wolności,

b/ przestępstwo popełnione **w okresie od 24 czerwca 2009 roku do 13 października 2009 roku** z art. 209 § 1 kk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

przy czym na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk orzeczono karę łączną 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie zawieszono na okres 5 lat próby, a następnie postanowieniem z 18 grudnia 2014 roku zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary,

4/ wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia **19 września 2011r.**, wydanym w sprawie o sygn. akt II K 881/10, za przestępstwo popełnione w dniu **19 listopada 2008 roku** z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zb. z art. 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

5/ wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Chełmnie – Zamiejscowy VII Wydział Karny w Wąbrzeźnie z dnia **28 lutego 2014r.**, wydanym w sprawie o sygn. akt VII K 561/13, za przestępstwo popełnione w okresie **od 1 marca 2013 roku do 4 października 2013 roku** z art. 209 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk na karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie zawieszono na okres 5 lat próby, a następnie postanowieniem z 30 maja 2015 roku zarządzone wykonanie warunkowo zawieszony kary,

6/ wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Chełmnie – Zamiejscowy VII Wydział Karny w Wąbrzeźnie z dnia **28 października 2014r.**, wydanym w sprawie o sygn. akt VII K 297/14, za przestępstwo popełnione **w okresie od listopada 2013 roku do 30 kwietnia 2014 roku** z art. 209 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Aktualnie R. W. w okresie od 23 czerwca 2015 r. do 22 czerwca 2016 r., odbywa karę łączną 1 roku pozbawienia wolności z wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu w sprawie II K 1576/10. Następnie odbywać będzie karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności z wyroku Sądu rejonowego w Chełmnie – VII Zamiejscowy Wydział Karny w Wąbrzeźnie w sprawie VII K 561/13.

Z opinii Dyrektora Zakładu Karnego w K. Oddział Zewnętrzny w S. wynika, że R. W. karę pozbawienia wolności rozpoczął odbywać od dnia 24 lutego 2015 roku w Areszcie Śledczym w T.. W Zakładzie Karnym w K. Oddział Zewnętrzny w S. przebywa od 13 marca 2015r. Skazany jest żonaty, ma troje dzieci, wobec których jest zobowiązany alimentacyjnie. Przed osadzeniem sporadycznie zajmował się zbieractwem złomu, natomiast czas wolny spędzał na piciu alkoholu z niepracującymi kolegami a pod wpływem alkoholu wszczywał matce awantury. U skazanego zdiagnozowano uzależnienie od alkoholu. W związku z tym wyznaczono mu termin terapii dla skazanych uzależnionych od alkoholu. Zachowanie R. W. w trakcie odbywania kary w całokształcie okoliczności było oceniane jako poprawne. Był on raz karany za nieprzestrzeganie porządku wewnętrznego a cztery razy nagradzany nagrodą regulaminową, w tym za nieodpłatne wykonywanie pracy. Skazany w stosunku do przełożonych prezentuje postawę zgodną z regulaminem, nie sprawia kłopotów natury wychowawczej. W grupie współosadzonych funkcjonuje prawidłowo. W stopniu dobrym przestrzega ustalony porządek wewnętrzny. R. W. nie deklaruje przynależności do nieformalnych struktur podkultury przestępczej. R. W. karę pozbawienia wolności odbywa w systemie zwykłym i nie jest zainteresowany odbywaniem kary w systemie programowego oddziaływania. Ma wykształcenie podstawowe i nie jest zainteresowany kontynuacją nauki. W trakcie pobytu skazanego w warunkach izolacji penitencjarnej nie zaobserwowano u niego zachowań agresywnych, nie dokonywał on aktów samoagresji, nie były stosowane wobec niego środki przymusu bezpośredniego. Kontakt zewnętrzny w formie widzeń, rozmów telefonicznych i korespondencji utrzymuje z matką. Skazany wypowiada się krytycznie w kwestii dotychczasowego trybu życia oraz popełnionego przestępstwa. R. W. w czasie wolnym ogląda telewizję i słucha muzyki. Z dostępnych form zajęć kulturalno-oświatowych korzysta sporadycznie.

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o:

dane z BI KRK (k. 6),

odpisy prawomocnych orzeczeń Sądu Rejonowego w Toruniu (k. 15, 17, 19, 24 – 37 i 39) oraz Sądu Rejonowego w Chełmnie – Zamiejscowy Wydział VII Karny w Wąbrzeźnie (k. 7),

opinię o skazanym (k. 57),

Sąd zważył co następuje:

Z dniem 1 lipca 2015r. zmianie uległ stan prawny w zakresie warunków wydawania wyroku łącznego. Przed tym dniem przesłanki do orzeczenia wobec skazanego kary łącznej wymieniał kodeks karny w art. 85. Jak wynikało z treści przywołanego przepisu, sąd orzekał karę łączną, jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, choćby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z nich i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu. W myśl art. 19 ust. 1 ustawy z 20 lutego 2015b roku o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r., poz. 396) przepisów rozdziału IX ustawy Kodeks Karny w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Zatem w niniejszej sprawie Sąd zobligowany był stosować przepisy obowiązujące do 30 czerwca 2015 roku.

Zgodnie z art. 569 § 1 kpk wyrok łączny wydaje się, jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby prawomocnie skazanej kilkoma wyrokami. Karę tę natomiast sąd orzeka, gdy sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych czynów zabronionych i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju, albo inne podlegające łączeniu (art. 85 kk). Zawarty w art. 85 kk zwrot „zanim zapadł pierwszy wyrok” odnosi się do pierwszego chronologicznie wyroku, który został wydany przed popełnieniem przez sprawcę kolejnego (kolejnych) przestępstwa (uchwała Sądu Najwyższego z 25.02.2005r., I KZP 36/04, publ. w OSNKW nr 2, poz. 13 z 2005 roku).

Analizując daty czynów oraz daty wydania wyroków w sprawach wymienionych w pkt. 1 – 6, w pełni aprobując poglądy wyrażone w ww. uchwale Sądu Najwyższego (mającą moc zasady prawnej), sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie zachodzą przesłanki do wydania wyroku łącznego i orzeczenia jednej kary łącznej. Przy czym, aby objąć wyrokiem łącznym sankcje jednostkowe wymierzone za czyny opisane w wyroku wydanym w sprawie o sygnaturze akt VIII K 1567/10, konieczne było rozwiązanie orzeczonej w nim kary łącznej.

Pierwszy wyrok skazujący R. W. za przestępstwo został wydany w dniu 23 maja 2003r. w sprawie o sygnaturze VIII K 487/03. Przed tą datą wnioskodawca dopuścił się tylko jednego występku, za który skazano go w w/w procesie. Nie zachodziły zatem warunki z art. 85 kk i dlatego, co do kary wymierzonej w tej sprawie, postępowanie umorzono na podstawie art. 572 kpk.

Kolejny chronologicznie wyrok skazujący (na karę pozbawienia wolności lub inną podlegającą łączeniu, który wyznacza datę „końcową” realnego zbiegu przestępstw) został wobec R. W. wydany 22 marca 2005r. w sprawie o sygnaturze akt VIII 724/04. Przed tą datą wnioskodawca dopuścił się jednego występku, za który skazano go w w/w procesie oraz występku, za który skazano go w procesie o sygn. akt VIII K 487/03. Nie zachodziły zatem warunki z art. 85 kk i dlatego, co do kary wymierzonej w tej sprawie, postępowanie umorzono na podstawie art. 572 kpk.

Kolejny chronologicznie wyrok skazujący (na karę pozbawienia wolności lub inną podlegającą łączeniu, który wyznacza datę „końcową” realnego zbiegu przestępstw) został wobec R. W. wydany 17 lutego 2011r. w sprawie o sygnaturze akt VIII K 1567/10. Przestępstwa popełnione pomiędzy tą datą, a dniem 19 września 2011r. (data wyrokowania w sprawie o sygn. akt II K 881/10) tworzą zbieg, obejmujący rozstrzygnięcia o karach zasadniczych zawartych w wyrokach:

1) Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 17 lutego 2011r., (**sygn. akt VIII K 1567/10**), za: a/ ciąg przestępstw popełnionych w okresach: **od 15 grudnia 2006 roku do 30 czerwca 2007 roku** i **od 1 października 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku** z art. 209 § 1 kk na karę 7 miesięcy pozbawienia wolności (przypisany w jego punkcie I),

b/ przestępstwo popełnione **w okresie od 24 czerwca 2009 roku do 13 października 2009 roku** z art. 209 § 1 kk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności (przypisany w jego punkcie II),

2) Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 19 września 2011r., (**sygn. akt II K 881/10**), za czyn popełniony 19 listopada 2008r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności (przypisany w jego punkcie I),

Sąd rozwiązał karę łączną orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu z 19 września 2011 r. w sprawie o sygn. akt II K 881/10. Przyczyną był fakt, iż podstawą wymiaru kary łącznej są zawsze kary jednostkowe.

Łączeniu podlegały zatem kary:

- 7 miesięcy pozbawienia wolności,
- 6 miesięcy pozbawienia wolności
- 10 miesięcy pozbawienia wolności.

W zakresie nie objętym wyrokiem łącznym wyroki te – w myśl art. 576 1 kpk – podlegają odrębnemu wykonaniu a postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w pozostałym zakresie Sąd – na podstawie art. 572 kpk – umorzył.

Zgodnie z dyspozycją art. 86 § 1 kk granice kary łącznej wyznaczają najwyższa z kar jednostkowych oraz ich suma. W analizowanym przypadku ta granica wynosi 10 miesięcy oraz 1 rok i 11 miesięcy pozbawienia wolności.

Kształtując karę łączną zastosowano zasadę częściowej absorpcji. Przy jej wymiarze nie bierze się pod uwagę okoliczności przyjętych za podstawę wymiaru kary za poszczególne przestępstwa. Ich uwzględnienie na tym etapie orzekania prowadziłoby, bowiem do ponownego uwzględnienia tych samych przesłanek, które już wcześniej wzięto pod uwagę i podwójnego obostrzenia lub złagodzenia kary z tej samej przyczyny (por. wyrok SN z dnia 25.10.1983r., IV KR 213/83, publ. w OSNKW 1984/5 – 6/65 oraz pogląd odmienny wyrażony przez T. Grzegorzycyka w Komentarzu do art. 577 kpk, Zakamycze 2004, wydanie III). Kara łączna orzekana w wyroku łącznym jest swego rodzaju podsumowaniem działalności przestępczej skazanego w okresie objętym skazaniami za przestępstwa pozostające w realnym zbiegu. Ferując ją stosuje się zwykle dyrektywy karania: słuszności i celowości, wyrażone przez związek podmiotowo – przedmiotowy oraz czasowy zachodzący między poszczególnymi czynami zabronionymi. O granicach kary łącznej decyduje m.in. ścisłość tego związku. W aspekcie przedmiotowym wyrażają ją kryteria przedmiotowe poszczególnych czynów jak tożsamość pokrzywdzonego, rodzaj naruszonych dóbr prawnych, sposób działania sprawcy, bliskość czasowa poszczególnych przestępstw itd. W aspekcie podmiotowym chodzi o motywby bądź pobudki, jakimi kierował się sprawca, podobieństwo strony podmiotowej, zamiarów itd.

Rozstrzygając w trybie Rozdziału 60 Kodeksu karnego należy brać pod uwagę stopień społecznej szkodliwości charakteryzujący wszystkie zachowania przestępcze objęte realnym zbiegiem. Uwzględnić trzeba też wymogi prewencyjnego oddziaływania kary, w znaczeniu prewencji indywidualnej i ogólnej. W przypadku, gdy – z różnego rodzaju przyczyn – sprawca za czyny popełnione przed datą wydania pierwszego wyroku za którykolwiek z nich nie został skazany w jednym postępowaniu, lecz wieloma wyrokami, należy łączyć kary orzeczone za poszczególne przestępstwa w taki sposób, jak gdyby sprawy o te przestępstwa były rozpoznawane w jednym postępowaniu (zob. wyrok SA we Wrocławiu z 23.12.2002r., II AKa 556/02, publ. w OSA 2003/4/31).

Przenosząc powyższe rozważania w realia przedmiotowej sprawy sąd miał na uwadze, że skazany „zaatakował” dwa dobra prawne w postaci: rodziny i jej praw alimentacyjnych (zachowania z art. 209 § 1 kk) oraz mienia, dokumentów i obrotu gospodarczego – wartość przedmiotu oszustwa w przypadku tego przestępstwa to kwota 11.000 złotych. Wszystkie występki zostały popełnione na przestrzeni od dnia 15 grudnia 2006r. do dnia 19 listopada 2008r., a więc w ciągu niespełna dwóch lat i na szkodę różnych pokrzywdzonych. Na niekorzyść skazanego przemawia wielość przestępczych zachowań oraz różnorodność atakowanych dóbr prawem chronionych, co świadczy o jego stosunkowo wysokiej demoralizacji.

Mając w/w aspekty na uwadze należy uznać, iż kara 1 roku i 9 miesięcy pozbawienia wolności za w/w zachowania jest sankcją, która odda całą zawartość kryminalną bezprawia zrealizowanych przez R. W. występków oraz spełni swe cele prewencyjne (zarówno w zakresie oddziaływania wychowawczego na sprawcę, jak i ogół społeczeństwa).

Kształtując wymiar tej kary sąd miał na uwadze także opinię z Zakładu Karnego w K.Oddział Zewnętrzny w S., w którym skazany obecnie przebywa (k. 57). Zachowanie skazanego w warunkach izolacji penitencjarnej było oceniane jako poprawne. Skazany w stosunku do przełożonych prezentuje postawę zgodną z regulaminem, w grupie współosadzonych funkcjonuje poprawnie, w stopniu dobrym przestrzega ustalony porządek wewnętrzny. Wprawdzie R. W. nie deklaruje przynależności do nieformalnych struktur podkultury przestępczej, nie zaobserwowano u niego zachowań agresywnych, nie dokonywał on aktów samoagresji, nie były stosowane wobec niego środki przymusu bezpośredniego, jednakże w ocenie Sądu jego zachowanie nie jest wyróżniające się. Nadto podniesione w opinii Dyrektora Zakładu Karnego okoliczności mają wprawdzie charakter pozytywny, jednakże zdaniem Sądu nie są one na tyle doniosłe, aby wskazywały na nadzwyczajną i diametralną zmianę w osobowości skazanego, a wobec tego nie uzasadniają zastosowania zasady całkowitej absorpcji przy orzekaniu kary łącznej. Zwłaszcza, że skazany nie przejawia woli ani podniesienia swojego poziomu edukacji a orzeczoną karę odbywa w systemie zwykłym i nie jest zainteresowany odbywaniem kary w systemie programowanego oddziaływania. Zgodnie z art. 95 kkw w programach oddziaływania ustala się przede wszystkim: rodzaje zatrudnienia i nauczania skazanych, ich kontakty z rodziną i innymi osobami bliskimi, wykorzystywanie czasu wolnego, możliwości wywiązywania się z ciężących na nich obowiązków oraz inne przedsięwzięcia niezbędne dla przygotowania skazanych do powrotu do społeczeństwa. Istotą tego systemu jest negocjowanie indywidualnych programów oddziaływania oraz dobrowolne zobowiązanie ze strony skazanych biorących udział w takich negocjacjach do ich respektowania. System programowego oddziaływania stwarza zatem szanse indywidualnego doboru środków oddziaływania na skazanych w celu efektywniejszego wpływu na zmianę ich postaw, kształtowania poczucia odpowiedzialności, tym samym więc powstrzymanie od powrotu do przestępstwa. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, odmowę uczestnictwa w takim programie Sąd traktuje jako zlekceważenie szansy na szybsze wdrożenie się w funkcjonowanie w społeczeństwie już na wolności. Również charakter oraz ilość czynów zabronionych, za które wnioskodawca został skazany w latach 2003 - 2014 świadczy o posuniętej demoralizacji skazanego, braku poszanowania porządku prawnego.

Powyższe dane przekazane przez administrację zakładu karnego stanowią istotny czynnik prognostycznego przemawiający za wymierzeniem kary łącznej zdecydowanie surowszej niż przy zastosowaniu absorpcji, ale i łagodniejszej niż wynikająca z zasady kumulacji.

Na poczet kary łącznej zaliczono pozbawienie wolności R. W. od 18 kwietnia 2012r. do 18 lutego 2013r. (odbycie kary pozbawienia wolności w sprawie II K 881/10). Dlatego sąd wyznaczył właśnie ten dzień, jako datę, od której należy liczyć początek kary łącznej. Od dnia 23 czerwca 2015r. skazany rozpoczął odbywanie kary orzeczonej w sprawie VIII K 1567/10, która weszła w skład kary łącznej 1 roku i 9 miesięcy pozbawienia wolności.

O kosztach obrony z urzędu Sąd orzekł zgodnie z treścią § 14 ust. 5 i § 16 w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Kierując się dyspozycją art. 624 § 1 kpk z uwagi na wymiar kary pozbawienia wolności pozostałej do odbycia, status materialny skazanego i treść art. 641 kpk, zwolniono wnioskodawcę w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych uznając, że ich windykacja nie będzie możliwa.